

EOS NIEUWS

13/04/2006 13:10:24

 e-mail  print**Katvis bespringt insecten op het land**

© copyright EOS

Om de evolutie van op het land voorkomende viervoeters te begrijpen, moet je er eerst achter komen hoe hun in het water levende voorouders het klaarspeelden aan wal hun prooi te vangen. De flexibele wervelkolom van een Afrikaanse katvis helpt ons al een stuk op weg.

Bioloog Sam van Wassenbergh en zijn collega's van de Universiteit Antwerpen ontdekten in tropisch Afrika een katvis die bijzondere vaardigheid bezit om op het land te foerageren. De ontdekking deden ze samen met onderzoekers van de Universiteit Gent. Het gaat om de *Channalabes apus* (of 'palingkatvis', naar het Engelse *eel catfish*), die in de modderige moerassen leeft.

Er zijn tientallen katvissen die op gezette tijden aan land gaan, maar *C. apus* is een buitenbeentje. Hij jaagt namelijk ook op het land, waar hij op efficiënte wijze kevers vangt die daar leven. Daartoe kan hij het voorste deel van zijn lichaam optillen én tegelijk zijn kop buigen. De vis schiet zichzelf bij wijze van spreken uit het water. *C. apus* bezit dan ook een speciaal aangepaste lange en flexibele wervelkolom. Hij heeft geen borstvinnen nodig om zijn gewicht te ondersteunen. Sterke vinnen waren dus niet de enige aanpassing om te kunnen kruipen - zoals bij fossielen van andere voorlopers van landdieren was ontdekt.

De stap van het water naar het land is een van de cruciale momenten in de evolutie van de gewervelde dieren. Deze bevindingen werpen een nieuw licht op de evolutie van water- naar landdieren.